

Loves Gyldighed i Sønderjylland § 2, Punkt 8, omhandlede Kommission, en Kommission, der skal nedsettes, saafremt man ikke inden 1. Oktober 1923 har opnaaet en Overenskomst, og som skal bestaa af Repræsentanter for de paagældende Parter med en af Regeringen udnævnt Formand i Spidsen. Flertallet har ikke ved at tage et enkelt Spørgsmaal ud af Rækken og lovgive om dette Spørgsmaal villet foregribe Forhandlingernes Gang, men har ønsket dette Spørgsmaal behandlet sammen med de øvrige Spørgsmaal, som opstaar ifølge Lov Nr. 299 af 28. Juni 1920 § 10, 2det Stykke, om Indførelse af dansk kommunal Administration i de sønderjydske Landsdele, jfr. Lov af 21. April 1922 § 2, Punkt 8, omhandlede Ordning af det fremtidige Forhold mellem By- og Amtskommuner i de sønderjydske Landsdele. Flertallet har ikke faaet det Indtryk af disse Forhandlinger, at der ikke vil kunne opnaas Overenskomst ved de fremtidige Forhandlinger, der nu vil blive ført mellem Parterne. Især har man ment under Hensyn til de stedfundne Valg til Byraad og Amtsråd dernede at ville give Parterne Lejlighed til at føre en fri Forhandling i Fremtiden.

Jeg anbefaler at stemme for Flertallets Ændringsforslag, der er stillet til § 1 under Nr. 1.

**Knud Hansen:** Da Forslaget forelaa til første Behandling, indeholdt det en Bestemmelse om, at Udgifterne til Vedligeholdelse og Hoveddistandsættelse af Landevejene fremdeles vilde være at udrede efter de for vedkommende Kommuners Fællesudgifter gældende Regler. Herimod gjorde jeg paa mit Partis Vegne Indvendinger og krævede, at de sønderjydske Købstæder skulde stilles lige med de øvrige Købstæder i Landet. Da Udvalget var blevet nedsat, foresløg Repræsentanterne for mit Parti, at vi skulde indhente Udtalelser fra Købstæderne om, hvorledes de stillede sig til det foreliggende Lovforslag, og man blev da enig om at indkalde Repræsentanter saavel for Amterne som for Købstæderne til et Møde her i Rigsdagen, som fandt Sted den 7. Marts. Dette Møde maatte, synes jeg, give Flertallet det Indtryk, at det ikke vilde være muligt at opnaa en tilfredsstillende Overenskomst ved en Forhandling. Det undrer mig i ikke ringe Grad, at den ærede Ordfører, Hr. Christen Ernst Christensen, kan have faaet det Indtryk af disse Forhandlinger, at der var en Mulighed for at naa til en Overenskomst ved Forhandling. Med den højtærede Formands Tilladelse

skal jeg oplæse Brudstykker af en Tale, som Borgmester Fink, Aabenraa, der var Ordfører for Købstæderne, holdt paa det Møde, jeg har nævnt. Borgmester Fink udtalte bl. a.: „Lovforslaget er indenfor Byraadene gjort til Genstand for indgaaende Overvejelse, og jeg kan paa de sønderjydske Købstæders Vegne udtale, at Forslaget efter vor Formening er en for Retfærdighed og Rimelighed blottet Afgørelse af det foreliggende Spørgsmaal. Af den Grund maa vi indtrængende anmode Udvalget om at tage Spørgsmaalet om Forslagets Ændring op til Overvejelse. Til Støtte for dette vort Standpunkt skal vi anføre følgende:

De sønderjydske Købstæder har ved Overgangen fra tysk til dansk Styre faaet meget store Byrder, som tidligere ikke paahvilede dem. Dette særlig til sociale Formaal, hvor den tyske Lovgivning var baseret paa Forsikringstanken.

Medens vore Udgifter til disse Formaal tidligere var minimale, er de nu steget meget betydeligt. I det hele taget er vi, hvad Udgifter angaar, i hvert Fald blevet ligestillet med danske Købstæder.“

Og han slutter saaledes: „Da den danske Politilovgivning blev indført, vilde det have været naturligt, at Udgifterne blev fordelt paa Amterne, saa længe Fællesskabet mellem By og Amt bestod. Dette skete ikke, fordi man fra Rigsdagens Side ikke vilde paalægge Amterne større Udgifter end i det øvrige Land. Følgelig fastsatte man Udgifterne forskelligt for By og Amt, saaledes at Forholdet omtrent kom til at svare til danske Forhold. Herimod har vi intet at erindre. Kun ønsker vi, at det samme maa ske med Hensyn til Vejvæsenet.

Man kan nu sige, at Byerne og Amterne selv burde blive enige om Vejudgifternes Fordeling. Vi har fra Byernes Side ogsaa søgt at opnaa Overenskomst herom, idet vi fra August i Fjor har forhandlet om Sagen. Forhandlingerne har imidlertid været resultatløse, idet Amterne nærmest stiller sig paa det Standpunkt, at de vil beholde den bestaaende Fordelingsmodus. Vi har ganske savnet Imødekommenhed. Paa det sidste Møde, da Forhandlingerne blev sprængt, herskede der blandt Deltagerne saavel fra Amterne som fra Byerne Enighed om, at en Overenskomst ved Forhandling ikke kunde opnaas.

Vi maa derfor meget bede Udvalget ikke skyde Spørgsmaalet fra sig.

Jeg kan derfor sammenfatte vort Ønske i, at den danske Vejlovgivning indføres som Helhed ogsaa med Hensyn til Byrdernes Fordeling. Naar vi ikke hos os